

Problemes d'Anàlisi Real  
FME Curs 2020/21

## Tema 2: Teoremes d'Ascoli-Arzelà i de Stone-Weierstrass

1. Demostreu que  $\mathcal{C}^n([a, b], \mathbb{R})$  amb la norma

$$\|f\| = \sup\{|f(x)|\} + \sup\{|f'(x)|\} + \dots + \sup\{|f^{(n)}(x)|\}$$

és un espai de Banach. Demostreu que per a  $n = 0, 1$  la norma així definida satisfà la propietat multiplicativa.

2. Sigui  $E_n$  un espai de Banach i sigui  $L(E_n)$  el conjunt dels seus endomorfismes continus. A  $L(E_n)$  definim

$$\|T\| = \sup_{\|x\| < 1} \|Tx\| = \sup_{\|x\| \leq 1} \|Tx\|.$$

- (a) Comproveu que això és una norma.
  - (b) Demostreu que amb aquesta norma  $L(E_n)$  és complet.
  - (c) Demostreu que amb la composició tenim una àlgebra.
  - (d) Demostreu que aquesta àlgebra conté la unitat.
3. Es considera  $E$  l'espai vectorial de funcions contínues sobre  $\mathbb{R}$ , periòdiques de període  $2\pi$ , amb la norma de la convergència uniforme. Demostreu que  $E$  és una àlgebra de Banach commutativa i associativa, amb el producte:

$$(f * g)(x) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(t)g(x-t) dt$$

4. Sigui  $\mathcal{B} = \{f \in \mathcal{C}([0, 1], \mathbb{R}) \mid f(x) > 0\}$ . Demostreu que és un conjunt obert de  $\mathcal{C}([0, 1], \mathbb{R})$ . Quina és la seva clausura?
5. Sigui  $\mathcal{B} = \{f \in \mathcal{C}_b(\mathbb{R}, \mathbb{R}) \mid f(x) > 0\}$ . És obert? Si no ho és, calculeu  $\text{int}(\mathcal{B})$ .
6. Demostreu que  $\mathcal{C}_b(\mathbb{R}, \mathbb{R})$  és complet amb la norma del suprem.
7. Quines de les famílies següents és equicontínua en el conjunt que s'indica?
- (a) les funcions contínues de Lipschitz a  $[0, 1]$ .
  - (b) les funcions contínues  $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$  que satisfan  $\|f\| \leq 1$ .
  - (c) el conjunt  $\{\sin nx\}_{n \in \mathbb{N}}$ ,  $x \in [0, \pi]$ .
8. Sigui  $\{f_n\}$  una successió de funcions reals derivables a  $[0, 1]$ , tals que  $\{f_n(x_0)\}$  convergeix per algun  $x_0 \in [0, 1]$ . Demostreu que si  $\{f'_n\}$  està uniformement fitada a  $[0, 1]$ , llavors  $\{f_n\}$  conté una parcial convergent.
9. Sigui  $I : \mathcal{C}([0, 1], \mathbb{R}) \rightarrow \mathbb{R}$  donada per

$$I(f) = \int_0^1 f(x) dx.$$

- (a) Demostreu que  $I$  és una aplicació contínua.
- (b) Sigui  $\mathcal{B} \subset \mathcal{C}([0, 1], \mathbb{R})$  un conjunt tancat, fitat i equicontinu. Demostreu que existeix  $f_0 \in \mathcal{B}$  que maximitza  $I$  sobre  $\mathcal{B}$ .

10. Sigui  $E$  un espai mètric,  $F$  un espai normat,  $H$  un subconjunt fitat de  $\mathcal{C}_b(E, F)$ . Per a qualsevol  $x \in E$  es defineix

$$\begin{aligned}\tilde{x} : H &\longrightarrow F \\ u &\longmapsto u(x)\end{aligned}$$

Demostreu que  $H$ , amb la norma de l'exercici 2, és puntualment equicontínu en  $x_0$  si i només si l'aplicació  $x \mapsto \tilde{x}$  és contínua en  $x_0$ .

11. Sigui  $E$  un espai mètric,  $F$  un espai normat,  $(f_n)$  una successió equicontínua en  $\mathcal{C}_b(E, F)$ . Demostreu que el conjunt de punts  $x \in E$  tals que  $(f_n(x))$  és una successió de Cauchy en  $F$  és tancat en  $E$ .
12. Sigui  $E$  un espai mètric,  $F$  un espai normat,  $(f_n)$  una successió de funcions que és equicontínua en un punt  $a \in E$ . Demostreu que si la successió  $(f_n(a))$  és convergent vers  $b \in F$  aleshores, per a cada successió  $(x_n)$  de  $E$  tal que  $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = a$ , la successió  $(f_n(x_n))$  convergeix vers  $b \in F$ .
13. Sigui  $\{f_n(x)\}$  una successió de funcions uniformement fitades i integrables Riemann a l'interval  $[a, b]$ . Es defineix la successió  $\{F_n(x)\}$  com

$$F_n(x) = \int_a^x f_n(t) \, dt \quad \forall x \in [a, b].$$

Demostreu que la successió  $\{F_n(x)\}$  té una parcial uniformement convergent.

14. Sigui  $\mathcal{F}$  una família de funcions uniformement fitades i equicontínues de  $D$  en  $\mathbb{R}$ . Es defineix

$$f^*(x) = \sup_{f \in \mathcal{F}} \{f(x)\}.$$

Proveu que  $f^*$  és contínua a  $D$ . Demostreu amb un contraexemple que el resultat és fals si es treu la hipòtesi d'equicontinüitat.

15. (a) Dieu si les successions donades per

$$\begin{aligned}f_n(x) &= x^n(1-x), \\ g_n(x) &= x^n(1-x^n),\end{aligned}$$

convergeixen uniformement en  $[0, 1]$ .

- (b) Demostreu que la successió amb terme general

$$f_n(x) = ne^{\frac{x}{n}}, \quad x \in [-1, 2],$$

és equicontínua però no té cap parcial uniformement convergent. Contradiu això algun resultat teòric?

16. Sigui  $f \in C([0, 1])$  amb  $\|f\|_{\sup} = \alpha < 1$ . Proveu que la família de funcions  $\{f^n\}_{n \in \mathbb{N}}$ , on  $f^n$  denota la potència  $n$ -èsima de  $f$ , és equicontínua. Demostreu amb un contraexemple que la propietat anterior és falsa si  $\alpha \geq 1$ .
17. Sigui una família equicontínua de funcions  $F$ . Demostreu que

$$G = \{f ; \exists (f_n) \subset F, (f_n(x)) \rightarrow f(x)\}$$

també és equicontínua.

18. Sigui  $f$  una funció real definida a l'interval  $[0, 1]$ . Es defineixen els moments de  $f$  per

$$\int_0^1 x^n f(x) dx \quad n = 0, 1, \dots$$

Demostreu que dues funcions reals contínues definides a l'interval  $[0, 1]$  coincideixen si i només si tenen la mateixa successió de moments.

19. Sigui  $\mathcal{D}$  l'àlgebra dels polinomis parells.

- (a) Demostreu que  $\mathcal{D}$  és una àlgebra i conté les funcions constants, però no separa punts a  $[-1, 1]$ .
- (b) Demostreu que  $\mathcal{D}$  no és densa a  $\mathcal{C}([-1, 1], \mathbb{R})$ .

20. (a) Es considera l'espai  $\mathcal{C}([0, 1])$  amb la norma de la convergència uniforme.

Sigui  $\mathcal{A} \subset \mathcal{C}([0, 1])$  el subconjunt format per les funcions que són lineals a trossos. Proveu que  $\mathcal{A}$  és un reticle però no una subàlgebra de  $\mathcal{C}([0, 1])$ .

Proveu que  $\mathcal{A}$  és dens a  $\mathcal{C}([0, 1])$ .

*Ajuda:*  $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$  és lineal a trossos si existeix una partició de  $[0, 1]$ ,  $P = \{0 = x_0 < x_1 < \dots < x_n = 1\}$  de manera que a l'interval  $[x_i, x_{i+1}]$  la funció  $f$  sigui lineal. Això és

$$f(x) = f(x_i) + \frac{f(x_{i+1}) - f(x_i)}{x_{i+1} - x_i}(x - x_i) \quad x \in [x_i, x_{i+1}]$$

- (b) Proveu que la família  $\mathcal{A} = \{1, \sin x, \cos x\}$  separa punts a l'interval  $[0, \pi/4]$  i també és un reticle. Tanmateix la seva adherència no és  $\mathcal{C}([0, \pi/4])$ . Quina diferència hi ha respecte l'apartat anterior?

21. Sigui  $A$  el conjunt de les combinacions lineals de funcions exponencials amb exponent enter i més gran o igual que 1, és a dir,

$$A = \left\{ \sum_{k=1}^m c_k e^{kx}, m \in \mathbb{N}, m \geq 1 \text{ arbitrari}, c_k \in \mathbb{R} \right\}.$$

Sigui  $K$  un compacte de  $\mathbb{R}$ . Demostreu que  $A$  és dens a  $\mathcal{C}(K, \mathbb{R})$ .

22. Es consideren  $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$  i  $\varepsilon > 0$  qualsevol. Proveu que si  $f$  és contínua, aleshores existeixen  $p_1(x), p_2(x) \in R[x]$  de manera que  $\forall x \in [a, b] \quad p_1(x) \leq f(x) \leq p_2(x)$  i

$$\int_a^b p_2(x) dx - \int_a^b p_1(x) dx < \varepsilon$$

23. Donat un espai compacte  $X$  es considera l'àlgebra  $\mathcal{C}(X, \mathbb{R})$  de les funcions reals contínues a  $X$  amb la norma de la convergència uniforme.

- (a) Sigui  $f_n \rightarrow f$  a  $\mathcal{C}(X, \mathbb{R})$ . Suposem que  $f(P) = 0$  per a un cert  $P$  de  $X$ , proveu que  $(f_n - f_n(P)) \rightarrow f$  a  $\mathcal{C}(X, \mathbb{R})$ .
- (b) Poseu un exemple d'un subconjunt  $A \subset \mathcal{C}(X, \mathbb{R})$  tancat per a sumes i productes i pel producte per un escalar, que no contingui la funció unitat.
- (c) Sigui  $A \subset \mathcal{C}(X, \mathbb{R})$  satisfent les condicions de l'apartat b) i suposem que existeixi  $P \in X$  de manera que  $f(P) = 0$ , per a qualsevol  $f \in A$ .  
Proveu que  $B = \{f + \lambda | f \in A, \lambda \in \mathbb{R}\} \subset \mathcal{C}(X, \mathbb{R})$  és una subàlgebra (conté la unitat).

- (d) Sigui  $A$  com a l'apartat anterior i suposem que  $A$  separa punts de  $X$ . Proveu que  $A$  és dens en el conjunt d'elements de  $\mathcal{C}(X, \mathbb{R})$  que s'anul·len a  $P$ .

*Ajuda:* Proveu que si  $A$  separa punts, aleshores  $B$  és densa a  $\mathcal{C}(X, \mathbb{R})$ .

24. Sigui  $C_0([1, +\infty))$  l'àlgebra de les funcions contínues  $f : [1, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$  tals que  $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$  existeix i és finit.
- (a) Proveu que si  $f \in C_0([1, +\infty))$  llavors  $f$  és fitada.
  - (b) Proveu que  $C_0([1, +\infty))$  amb la norma del suprem és completa.
  - (c) Sigui  $C([0, 1])$  l'àlgebra de les funcions reals contínues a  $[0, 1]$  amb la norma de la convergència uniforme. Definim  $\varphi : (0, 1] \rightarrow [1, +\infty)$  per  $\varphi(x) = 1/x$  i considerem l'aplicació  $\Phi : C_0([1, +\infty)) \rightarrow C([0, 1])$  donada per

$$\Phi(g)(x) = \begin{cases} (g \circ \varphi)(x) & \text{si } x \neq 0, \\ \lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) & \text{si } x = 0. \end{cases}$$

Proveu que  $\Phi$  és lineal i que  $\Phi(fg) = \Phi(f)\Phi(g)$ . Demostreu que  $\Phi$  és bijectiva i que la norma de  $\Phi(f)$  és igual a la norma de  $f$ .

- (d) Deduïu d'aquí que si  $f \in C_0([1, +\infty))$ , donat  $\epsilon > 0$  existeix  $p \in \mathbb{R}[x]$  tal que

$$\sup_{x \in [1, +\infty)} \left| f(x) - p\left(\frac{1}{x}\right) \right| < \epsilon$$

25. Siguin  $P_1, P_2$  dos punts diferents sobre  $S^1$  no diametralment oposats. Siguin  $f_i : S^1 \rightarrow [0, \pi] \subset \mathbb{R}$ ,  $i = 1, 2$  les funcions que donen la mínima distància angular d'un punt de  $S^1$  a  $P_1$  i  $P_2$ , respectivament.

- (a) Proveu que les funcions  $f_i$  són contínues.
- (b) Demostreu que  $\mathbb{R}[f_1(x), f_2(x)]$  és dens a  $C(S^1, \mathbb{R})$  dotada de la convergència uniforme.

Nota: les funcions sobre  $S^1$  són les funcions  $f$  sobre  $[0, 2\pi]$  que satisfan  $f(0) = f(2\pi)$ .

26. Sigui  $f \in \mathcal{C}([0, 1], \mathbb{R})$ . Demostreu que, donat  $\epsilon > 0$ , existeix  $p \in \mathbb{R}[x]$ , amb  $p(x) > 0 \forall x \in [0, 1]$ , tal que, amb la norma del suprem a  $[0, 1]$ ,

$$\|f - \log p\| < \epsilon.$$

*Ajuda:* Considereu  $g = \exp f$ .

27. Demostreu que tota funció contínua  $f(x)$  definida a l'interval  $[0, \pi]$  es pot aproximar uniformement per polinomis en cosinus,  $p(\cos x)$ ,  $p \in \mathbb{R}[x]$ . Què passa si l'interval és  $[0, 2\pi]$ ?
28. (a) Demostreu que per a tot  $n \in \mathbb{N}$ ,

$$\int_0^\pi x \sin^n x \, dx = \frac{\pi}{2} \int_0^\pi \sin^n x \, dx.$$

Indicació: Demostreu que la integral de la diferència és 0.

- (b) Demostreu que

$$\int_0^\pi x p(\sin x) \, dx = \frac{\pi}{2} \int_0^\pi p(\sin x) \, dx$$

per a tot polinomi  $p \in \mathbb{R}[x]$ .

(c) Si  $g \in C([-1, 1])$ , demostreu que

$$\int_0^\pi x g(\sin x) \, dx = \frac{\pi}{2} \int_0^\pi g(\sin x) \, dx.$$

(d) Calculeu

$$\int_0^\pi \frac{x \sin x}{1 + \cos^2 x} \, dx.$$

29. Sigui  $\epsilon > 0$  i  $f \in C([a, b])$ . Sigui  $g$  contínua i estrictament monòtona en  $[a, b]$ . Proveu que existeixen reals  $c_0, c_1, \dots, c_n$  tals que

$$\sup_{x \in [a, b]} \left| f(x) - \sum_{k=0}^n c_k g^k(x) \right| < \epsilon,$$

on  $g^k$  és la potència  $k$ -èssima de  $g$ .